

Uitwerking mogelijke varianten borging verschillen met 10% projectgebonden eigen bijdrage HWBP-projecten (PGEB)

In een werkgroep met financieel specialisten van waterschappen zijn diverse varianten besproken waarop invulling kan worden gegeven aan de in het Programmabestuur HWBP van maart 2023 gemaakte afspraak dat wanneer de 10%PGEB van een projectfase niet wordt gerealiseerd de betreffende middelen geormerkt blijven voor volgende projectfasen in het HBWP. Daarbij is geconstateerd dat de inrichting samenhangt met de keuzes die elk afzonderlijk waterschap maakt ten aanzien van het financiële beleid en aansturingskeuzes. Ook zijn in deze varianten de waterschapsspecifieke keuzes afgestemd met de accountant van het waterschap en is gezamenlijk afgesproken hoe de uiteindelijke inrichting eruit komt te zien.

Advies: intern en met de accountant in overleg te gaan over welke wijze de 10% PGEB het beste vastgelegd kan worden binnen de kaders en werkwijze van het eigen waterschap.

De varianten die hieronder benoemt worden zijn uitsluitend ter indicatie van wat er tot nu toe is toegepast. Nadere informatie zoals de specifieke verwerking in de begroting en jaarrekening kan gedeeld worden via de trekkers van de varianten. Er zijn vier verschillende mogelijkheden voor de resultaten waarop de varianten uitgewerkt zijn:

- De werkelijke kosten van de afgeronde fase zijn conform de aangevraagde fase beschikking. In dit geval zal er per saldo niets gebeuren;
- De werkelijke kosten zijn hoger dan het aangevraagde fase beschikking. In dit geval zal de reservering aangesproken worden. Als deze niet toereikend is zullen er aanvullende middelen beschikbaar moeten worden gesteld;
- De werkelijke kosten zijn lager dan de aangevraagde fase beschikking, maar hoger dan het subsidiebedrag (90%). Dit administratieve overschot zal door het waterschap gereserveerd moeten worden;
- De werkelijke kosten zijn lager dan de aangevraagde fase beschikking (100%) en ook lager dan het ontvangen subsidiebedrag (90%). Naast het administratieve overschot zal ook het werkelijk overschot door het waterschap gereserveerd moeten worden.

Variante 1: Op de balans via de exploitatie

Trekker: Waterschap Rivierenland / Waterschap Drents Overijsselse Delta

In deze variant wordt er een bestemmingsreserve HWBP ingesteld en het resultaat via een afschrijvingssystematiek ten laste gebracht aan de exploitatie. De bestemmingsreserve dekt de begrote afschrijvingslast op basis van de 10% PGEB. De benodigde jaarlijkse dotatie aan de bestemmingsreserve is hierop gebaseerd. De werkelijke jaarlijkse afschrijvingslast komt ten laste van de bestemmingsreserve. In het geval er sprake is van een voordelig projectresultaat, waardoor de eigen bijdrage lager is dan 10% zal weliswaar de afschrijvingslast die ten laste van de bestemmingsreserve wordt gebracht afnemen, maar dit zal niet leiden tot een neerwaartse bijstelling van de dotatie aan de bestemmingsreserve. Het voordelig resultaat is in dat geval na de afschrijvingstermijn nog beschikbaar in de bestemmingsreserve.

In het geval van een nadelig projectresultaat (de eigen bijdrage is hoger dan 10%) zal de aanvullende afschrijvingslast ten laste van de bestemmingsreserve worden gebracht. De benodigde omvang en dotatie aan de bestemmingsreserve wordt vervolgens beoordeeld op basis van de projectresultaten.

Op deze manier wordt overschotten op 10%PGEB via een bestemmingsreserve gereserveerd en kunnen mutaties naar gelang de specifieke situatie bij een waterschap verdeeld over de relevante levensduur en daarmee kan de impact van resultaten verspreid worden over meerdere jaren. Deze variant heeft wel als uitgangspunt dat de resultaten binnen het waterschap beschikbaar blijven. Mocht er ooit een besluit komen waarbij overschotten (i.v.m. te grote overschotten) weer ter beschikking komen van de alliantie dan zal dat een impact hebben op spreidingsmechanisme van deze variant.

Variant 2: Binnen de balans en buiten de exploitatie

Trekker: Waterschap Limburg

In deze variant is er sprake van een programmakrediet (investering) waarbij de boekwaarde na saldering van de bruto uitgaven en inkomsten de netto investering uitkomt op de 10%PGEB. Desalniettemin wordt in de onderliggende administratie de kosten, opbrengsten en het resultaat per projectfase vastgelegd. De programmakosten, - opbrengsten en resultaat is de som van de individuele kosten, opbrengsten en resultaten. Het verschil tussen de werkelijke ontvangen subsidie en de berekende 90% van de werkelijke gerealiseerde subsidiabele kosten wordt op een balansstussenrekening geparkeerd. Dit zodat een netto investering resteert ter grootte van het 10% - PGEB op basis waarvan de kapitaallasten worden berekend.

Op deze manier is de 10%PGEB vastgelegd en direct beschikbaar. Investeringsuitgaven en subsidie inkomsten/verrekeningen worden binnen de balans afgewikkeld zonder de exploitatie te beïnvloeden.

Variant 3: Op de balans en gedeeltelijk extracomptabel

Trekker: Wetterskip Fryslân

Bij een dijkversterkingsproject bestaat het totale resultaat (100%) voor 90% uit subsidie vanuit het HBWP programma en de 10% PGEB van het uitvoerende waterschap. Als de werkelijke projectkosten tussen de 100% en 90% van het bruto krediet zijn dan wordt voor dat gedeelte(extracomptabel) een kredietreserve gevormd in de meerjarenbegroting. Zijn de werkelijke projectkosten lager dan de beschikte 90% (ontvangen subsidiebedragen), dan wordt het verschil toegevoegd aan een bestemmingsreserve HWBP.

Er wordt op deze manier geen extra beslag gelegd op het korte termijn resultaat van het waterschap maar er wordt in de meerjarenbegroting wel rekening gehouden met een toekomstig beslag op de exploitatie in de vorm van kapitaallasten (afschrijvingslasten).

Variant 4: Geheel extracomptabel

Trekker: Waterschap Rijn en IJssel

In deze variant wordt de 10%PGEB vastgelegd in een bijlage van het jaarverslag waarin de afgeronde projectfase per project worden gerapporteerd. In deze weergave is te zien welke projectfase reeds zijn volbracht alsook de financiële resultaten hiervan. Op deze wijze wordt inzichtelijk per HWBP-project welk aandeel in euro's en procenten het waterschap heeft gehad.

Deze variant kan voor waterschappen met een beperkte HWBP-opgave interessant zijn omdat deze methode niet invasief is en vrijwel geen aanpassingen in de huidige begroting vraagt. Er hoeven geen reserves of soortgelijke instrumenten opgetuigd te worden. Het grootste nadeel van deze methode is dat de middelen om tot de 10% eigen bijdrage te komen niet in een reserve (o.i.d.) gemarkeerd zijn. In geval tegenvallers of nadere besluitvorming over de inzet van overschotten komt dit alsnog ten laste van het resultaat.